

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Šatku a členov senátu JUDr. Aleny Priecelovej a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci žalobcu: S., M., X. Bratislava, zastúpeným JUDr. M. J., advokátom, M., X. Bratislava, proti žalovaným: 1) G. G. K., v.d., X., zastúpeným JUDr. J. Č., advokátom, P., 981 01 Hnúšťa, 2) G. G. v.d., X., 3) Mgr. F. P., advokát B., 974 01 Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu V. v.d., L., 4) G. G. A. v.d., v likvidácii, X., o zaplatenie 1 129 302 Sk, na odvolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 9. novembra 2006 č. k. 34 Cb 52/00-Pr-230, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34 Cb 52/00-Pr-230 zo dňa 9. novembra 2006 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 34 Cb 52/00-Pr-230 zo dňa 9. novembra 2006 rozhodol tak, že konanie voči žalovanému 2) zastavil, žalovaným 1), 3) a 4) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 129 302 Sk so 16%-ným úrokom z omeškania zo sumy 1 043 400 Sk od 24. 03. 2000 do zaplatenia, každý do výšky čistého obchodného imania, ktoré na nich prešlo rozdelením zaniknutého subjektu a nahradiť trovy konania

vo výške 56 465 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť ostatných žalovaných. V odôvodnení rozsudku uviedol, že návrhom na začatie konania sa žalobca domáhal, aby bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 1 043 400 Sk istiny s príslušenstvom z titulu nesplatených pôžičiek, poskytnutých na základe zmluvy o pôžičke č. 970001406 vo výške 243 400 Sk, a na základe zmluvy o pôžičke č. 990005406 vo výške 800 000 Sk. V dôvodoch návrhu uviedol, že právny predchodca označených žalovaných uzatvoril so žalobcom zmluvy o pôžičke, ktoré v celom rozsahu nesplatil. Pretože zanikol rozdelením, zodpovedajú za pohľadávku žalobcu všetci žalovaní.

Žalovaní vo vyjadrení k návrhu uviedli, že v zmysle čl. 18 Zásad dohody o rozdelení imania – majetku, záväzkov pohľadávok a členov výrobného družstva invalidov G. so sídlom v Sirku, prevzalo záväzky z titulu pôžičiek nástupnícke družstvo G. G., ako to vyplýva zo zakladateľských dokumentov zániku pôvodného subjektu a zároveň vzniku nových subjektov. Pôvodným rozsudkom zo dňa 22. 01. 2001 súd uložil všetkým štyrom žalovaným, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi sumu 1 129 302 Sk so 6% úrokom z omeškania zo sumy 1 043 400 Sk od 24. 03. 2000 do zaplatenia a nahradili trovy konania vo výške 55 162 Sk. Rozhodnutie odôvodnil § 323 Obchodného zákonníka, vo vzťahu k žalovanému 2) a § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka vo vzťahu k ostatným žalovaným, ktorí sa stali ručiteľmi záväzku. Na základe odvolania zrušil NS SR tento rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytkol tomuto súdu, že si nezadovážil príslušne dokumenty o vzniku nástupníckych družstiev v súlade s § 255 ods. 1 Obchodného zákonníka, aby mohol jednoznačne zistiť, či sú skutočne záväzky z poskytnutých pôžičiek zaradené do pasív, ktoré prešli na žalovaného na druhom mieste. Ak by tomu tak bolo, potom by ostatní žalovaní boli ručiteľmi zo zákona, v rozsahu výšky čistého obchodného imania, ktoré zo zaniknutého subjektu na nich prešlo. Iba, ak by nebolo možné určiť, na ktoré novovzniknuté družstvo záväzok prešiel, prichádzala by do úvahy solidárna zodpovednosť všetkých nástupníckych družstiev. Po zrušení rozsudku krajského súdu na základe jeho záväzného právneho názoru, nariadil súd zadováženie kompletnej dokumentácie od notárskej kancelárie, ktorá zabezpečovala vyhotovenie notárskej zápisnice a overovala priebeh zániku právneho predchodcu žalovaných rozdelením.

Podaním zo dňa 10. 08. 2006 vzal žalobca návrh na začatie konania voči žalovanému 2) späť, pretože si uplatnil pohľadávku v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde

v Banskej Bystrici pod sp. zn. 25–24K 403/99 na jeho majetok, ktoré bolo ukončené vydaním rozvrhového uznesenia. Návrh na zastavenie konania v dôsledku jeho späťvzatia odôvodnil tým, že žalovaní by mohli vzniesť rôzne obštrukcie, a kým by súd o návrhu nerozhodol, môže takýto návrh vziať späť.

Súd o späťvzatí návrhu voči žalovanému 2) rozhodol tak, že ho akceptoval a konanie voči nemu zastavil. V konečnom dôsledku subjekt po schválení rozvrhového uznesenia v konkurze fakticky zanikol.

Súd zistil, že dňa 29. 07. 2005 bol vyhlásený konkurz aj na žalovaného 3), vyhlásenie konkurzu však nebolo uvedené v obchodnom registri a žalobca si v konkurznom konaní voči tomuto žalovanému neuplatnil. Z vykonaného dokazovania z hľadiska posúdenia aplikácie hmotného práva vyplýva, že uznesenie členskej schôdze o rozdelení pôvodného subjektu má všetky náležitosti a vyplýva z neho, akým spôsobom boli rozdelené aktíva aj pasíva zanikajúceho subjektu. Pretože voči žalovanému, ktorý na základe uvedeného ustanovenia získal pasíva, bol návrh vzatý späť, zodpovednosť zostávajúcich žalovaných vyplýva z § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka a § 307 Obchodného zákonníka, v ktorom je upravené osobitným spôsobom ručenie viazané na výšku čistého obchodného imania. Súd preto uložil žalovaným 1), 3) a 4) povinnosť zaplatiť uplatnenú pohľadávku tak, že zodpovedajú po výšku čistého obchodného imania a plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný 1) a navrhol jeho zmenu tak, že odvolací súd voči nemu žalobu zamietne. Uviedol, že nemožno súhlasiť s názorom súdu, že žalovaný 2), proti ktorému žalobca návrh vzal späť a súd konanie zastavil, po schválení rozvrhového uznesenia v konkurze fakticky zanikol. Konkurzný súd rozhodol o zrušení konkurzu, avšak v priebehu konkurzu nebol speňažený všetok majetok spísaný do konkurznej podstaty. Časť majetku spísaného do konkurznej podstaty totiž správca konkurznej podstaty so súhlasom súdu vylúčil z konkurznej podstaty. Po vylúčení z konkurznej podstaty zostal naďalej vlastníctvom žalovaného 2). Neobstojí preto rozhodnutie súdu, ak priznal žalobcovi právo na našu povinnosť plniť do výšky čistého obchodného imania, ktoré naše družstvo pri rozdelení prevzalo, ak žalobca ako veriteľ sa späťvzatím návrhu zbavil možnosti domáhať sa svojho práva na zaplatenie svojej pohľadávky voči dlžníkovi, žalovanému 2). Rozsudok súdu napádame aj z toho dôvodu, že poskytnutá pôžička zo strany žalobcu bola použitá

výlučne na potreby žalovaného 2). Zo zásad o rozdelení družstva – nášho právneho predchodcu vyplýva, že záväzky uhrádza to nástupnícke družstvo, na účely ktorého tieto záväzky boli použité. Z vyššie uvedených dôvodov, aplikácia ustanovenia § 69 ods. 4 a § 307 Obchodného zákonníka nie je správna, ak žalobca si svoju pohľadávku neuplatňuje od svojho dlžníka.

Na vyjadrenie žalovaného sa vyjadril žalobca. Tvrdenia odvolateľa sa nezakladajú na pravde, pokiaľ ide o podiel na bývalom majetku právneho predchodcu, nakoľko odvolávajúci sa prevzal do svojho majetku nehnuteľnosti, na ktoré bol poskytnutý úver. Ide o nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Revúca, zapísané na LV č. X. č. p. X. – záhrady o výmere 356 m², č. p. X. – zastavané plochy o výmere 975 m² – budova č. s. X., č. p. X./1 – záhrady o výmere X. m², ktoré sú vo vlastníctve povinného G. G. K., v. d. v podiele 1/1. Ostatné procesné námietky majú obštrukčný charakter. Navrhuje, aby odvolací súd podľa § 219 O.s.p. napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 34Cb 52/00–Pr-230 z 09. 11. 2006 potvrdil a súčasne priznal žalobcovi trovy konania, ako aj trovy odvolacieho konania.

Na odvolanie žalovaného 1) sa vyjadril žalovaný 4). Uviedol, že záväzok, zaplatenie ktorého je predmetom sporu, na neho neprešiel, pričom nemá vedomosť o tom, že by bol žalovaný titulom ručenia. Aj v prípade, ak by tomu tak bolo, potom výška čistého obchodného imania, ktorá na neho prešla v čase rozdelenia právneho predchodcu má nulovú hodnotu. Na základe skutočností uvedených v tomto podaní, navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žaloba voči žalovanému 4) G. G. A., výrobné družstvo, sa zamieta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods.1, § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného 1) nie je možné vyhovieť.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalovaných G., výrobné družstvo Sirk, zanikol dňa 20. 05. 1999 rozhodnutím členskej schôdze o jeho rozdelení.

Podľa § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka v platnom znení, pri rozdelení spoločnosti prechádza imanie zaniknutej spoločnosti na novovzniknuté spoločnosti. Každá zo spoločností vzniknutej rozdelením ručí za záväzky, ktoré prešli rozdelením zo zaniknutej spoločnosti

na ostatné spoločnosti, a to až do výšky čistého obchodného imania, ktoré na spoločnosť prešlo zo zaniknutej spoločnosti. Ak v rozhodnutí o rozdelení nie je určené, na ktorú spoločnosť záväzok prechádza, je na jeho splnenie zviazaná spoločne a rozdielne každá spoločnosť. Medzi sebou sa spoločnosti vporiadajú v pomere, v akom na ne prešlo čisté obchodné imanie zaniknutej spoločnosti.

Podľa § 260 Obchodného zákonníka, ak sa v tejto hlave neustanovuje inak, použijú sa na družstvo primerane ustanovenia hlavy I, dielu I (§ 56 až 75) tejto časti zákona.

Odvolačný súd v zrušujúcom uznesení č. k. 1 Obo 295/01 zo dňa 03. 09. 2002 uložil súdu prvého stupňa zistiť, či obidva záväzky z nesplatených pôžičiek, ktoré sú predmetom sporu, prešli rozhodnutím členskej schôdze dňa 20. 05. 1999 na žalovaného 2), v prípade, ak tomu tak bolo, potom ostatní žalovaní sú ručiteľmi zo zákona a toto ručenie je obmedzené výškou čistého obchodného imania, ktoré na družstvo zo zaniknutého družstva prešlo, ako to vyplýva z ustanovenia § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka.

Po doplnení dokazovania v naznačenom smere odvolacím súdom, súd prvého stupňa dospel k zisteniu, že žalovaný 2) je priamym dlžníkom, na ktorého rozhodnutím členskej schôdze záväzok zo sporných pôžičiek prešiel, a žalovaní 1), 3) a 4) sú zákonnými ručiteľmi (§ 69 ods. 4, v spojení s § 307 Obchodného zákonníka).

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p., žalobca môže vziať za konania späť návrh na začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Žalobca vzal za konania návrh na začatie konania voči žalovanému 2) späť celkom, súd prvého stupňa preto v súlade so zákonom konanie voči nemu zastavil.

Z obsahu spisu vyplýva, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd konkurzný v konkurznej veci úpadcu G. G. v. d., vydal rozvrhové uznesenie č. k. 25-24 K 403/99-372 z 11. októbra 2004, podľa ktorého žalobca z rozdeleného výťažku v sume 158 340, 51 Sk, s prihlásenou pohľadávkou vo výške 1 043 000 Sk, nebol uspokojený vôbec.

Z ustanovenia § 69 ods. 4 Obchodného zákonníka v platnom znení v čase rozdelenia družstva vyplýva, že každé nástupnícke družstvo ručí za prevzaté záväzky iných družstiev do výšky čistého obchodného imania, ktoré naň prešlo zo zaniknutého družstva. Z takto

upraveného zákonného ručenia nástupníckych družstiev vyplýva len toľko, že veriteľ je oprávnený požadovať a vymáhať plnenie od ktoréhokoľvek nástupníckeho družstva alebo niektorých družstiev, alebo od všetkých nástupníckych družstiev, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Ak teda veriteľ nemôže byť uspokojený na plnení záväzku, ktorý prevzalo pri rozdelení konkrétne družstvo, môže svoju pohľadávku uplatniť voči ostatným družstvám ako ručiteľom. Splnenie záväzku nástupníckeho družstva vo výške čistého obchodného imania, ktoré naň prešlo zo zaniknutého družstva, spôsobuje v tomto rozsahu zánik povinnosti ostatných nástupníckych družstiev. Aj pre zákonné ručenie ako v prejednávanej veci platia primerane zásady ručenia obsiahnuté v ustanoveniach § 305 až § 311 Obchodného zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože žiadne trovy nevyčísľil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. júla 2009

**JUDr. Štefan Š a t k a, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.